

**15. SLOVENSKI
KONGRES**

**O PROMETU
IN PROMETNI
INFRASTRUKTURI**

Eksperimentalna analiza vplivov soli na učinkovitost izboljšanja morskih glin z apnom za gradnjo nasipov

Blaž Jeraj, mag. inž. grad. (Igmatt d.o.o.)

izr. prof. dr. Ana Petkovšek, univ. dipl. inž. geol. (UL FGK – upokojena)

asist. dr. Jasna Smolar, univ. dipl. inž. grad. (UL FGK)

Vsebina

- 1. Ozadje, namen in cilj**
- 2. Okvirni program laboratorijskih preiskav**
- 3. Rezultati laboratorijskih preiskav**
- 4. Ugotovitve**

1.1 Ozadje

- Reful (morski sediment) v Luki Koper - postopek refuliranja ni problematičen, primanjkuje pa površin za gradnjo novih kaset → iskanje novih možnosti ravnanja z refulom.
- Poskusno ožemanje na tračnih filtrih (2018) → **ciljana vlaga ni dosežena.**

akumulacija refula

$w_{povp} = 83 \%$ (reful po filtraciji – tračni filter – **ni vgradljiv**)

1.2 Testna nasipa v Lukki Koper (2018)

Nasip 1 (ožet in dodatno osušen reful)

$W_{opt} = 27 \%$

$w = 25-40 \%$ (laboratorij)

$w = 20-26 \%$ (izotopska sonda)

$\Delta w = 5-15 \%$ (kloridi)

$E_{vd} = 3-12 \text{ MPa}$

Nasip 2

(ožet in dodatno osušen reful)

$w = 40-55 \%$

ni vgradljiv!

sušenje na zraku → ustvarjanje suhe skorje na površini → nehomogena vlaga

izboljšanje z anorganskimi dodatki?

1.3 Namen in cilj

- Raziskati vpliv dodatka apna na lastnosti naravno slanega refula.
- Raziskati vpliv soli na lastnosti refula / z apnom izboljšanega refula.

Virov o vplivih soli na zemljine/z apnom izboljšane zemljine je malo, stališča pa niso enotna.

2 Laboratorijske preiskave - program

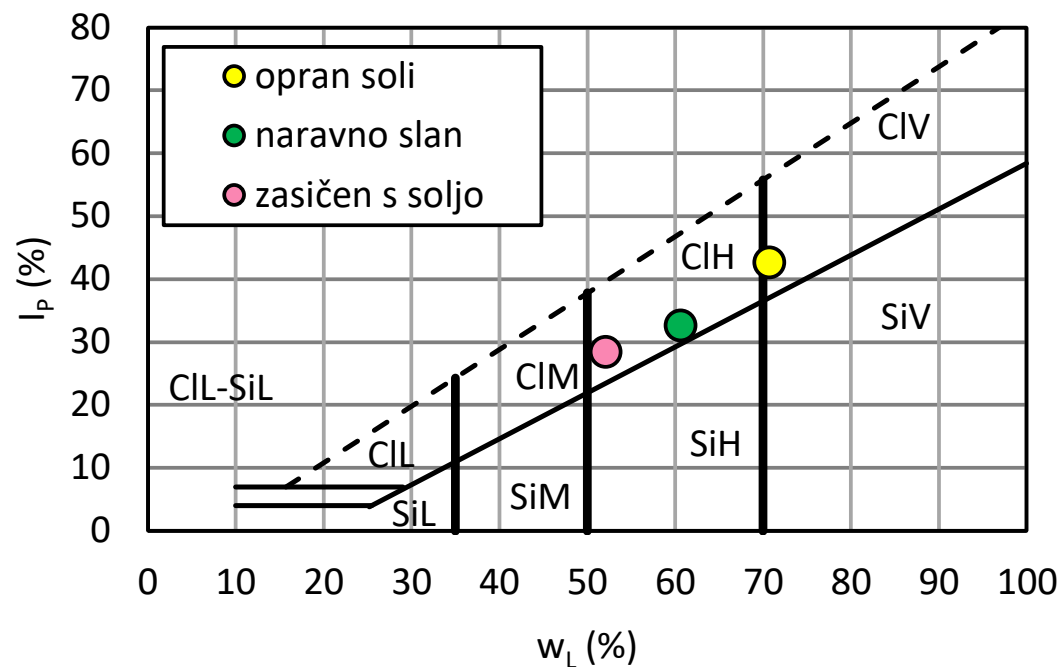
Vhodni vzorci	NaCl (g/l)	Vlaga TT	Apno	Preiskave
Opran soli	5-6	30 %	0 %	• Indeksne lastnosti (Atterbergove meje, Enslin, MB, retencijska krivulja) • Proctorjev test • pH • Enosna TT (0, 1, 4, 7, 28 dni) • CBR1, CBR2
Naravno slan	20-25	33 %	3 %	
Zasičen s soljo	300	35 %	5 %	

Priprava mešanic: različno slane vhodne vzorce refula smo na zraku posušili do želene vlage, jih homogeno premešali, naribali in dodali apno.

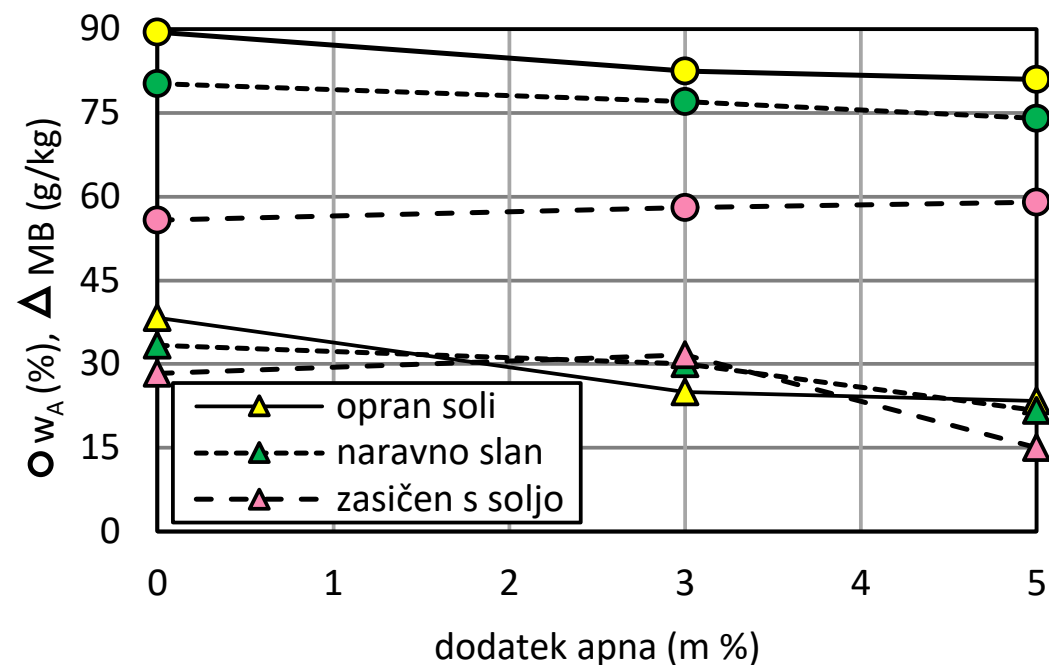
3 Rezultati

Vpliv soli na položaj v diagramu plastičnosti

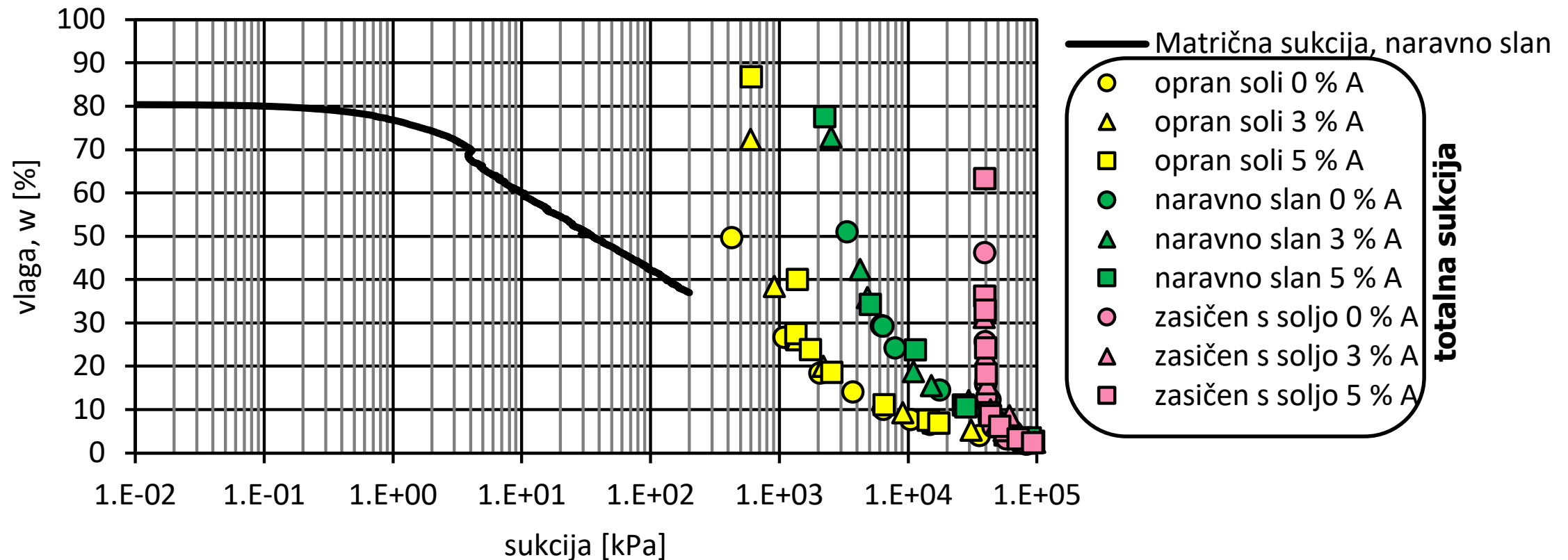

višja vsebnost soli $\rightarrow$ nižji w_L in I_p
 ✓ skladno z literaturo

Vpliv soli in dodatka apna na vodovpojnost ($\bullet$) in metilen modro ($\blacktriangle$)

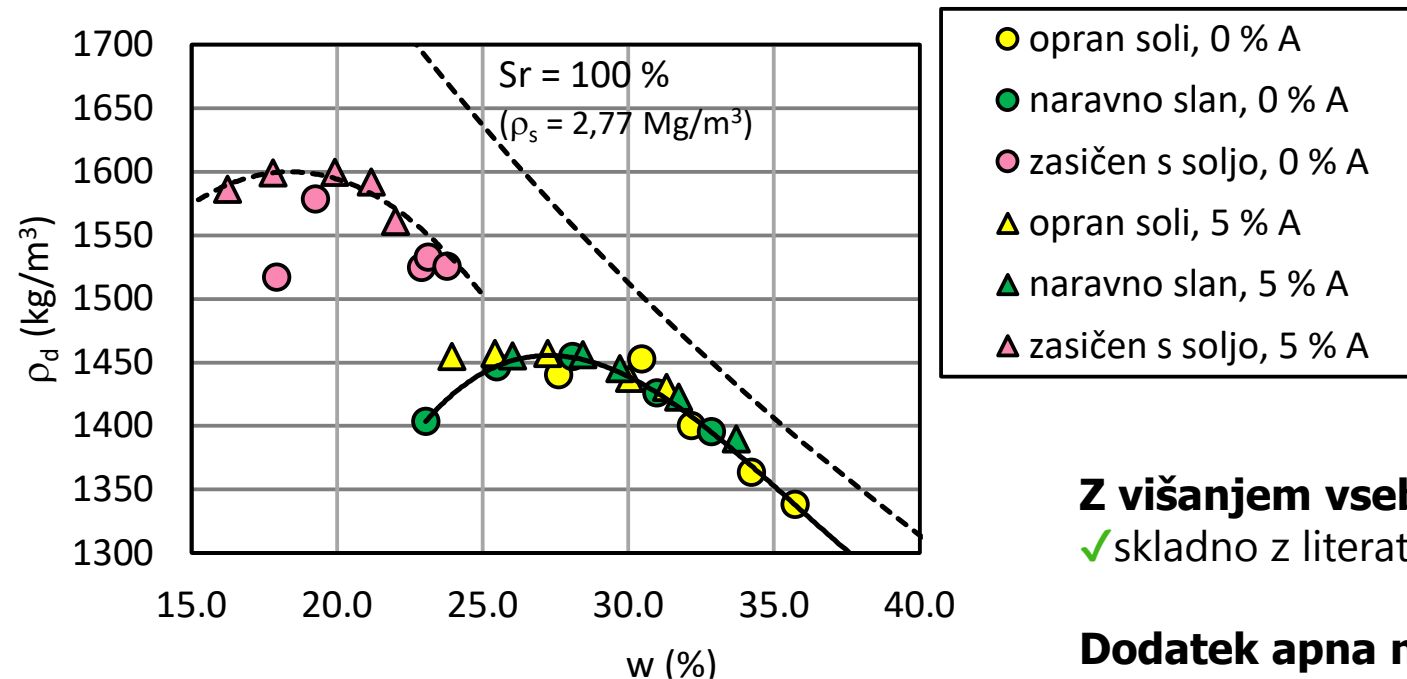
Vpliv soli in dodatka apna na sukucijo

Vsebnost soli (osmotska sukucija) ima velik vpliv na potek retencijske krivulje.
Pri refulu z enako vsebnostjo soli vpliva apna na totalno sukucijo nismo prepoznali.
Zaradi visoke osmotske sukucije, je sušenje refula na zraku zamudno in neekonomično.

Vgradljivost (Standardni Proctorjev test - SPP)

Z višanjem vsebnosti soli se nižja w_{opt} in višja ρ_{dmax}

✓ skladno z literaturo

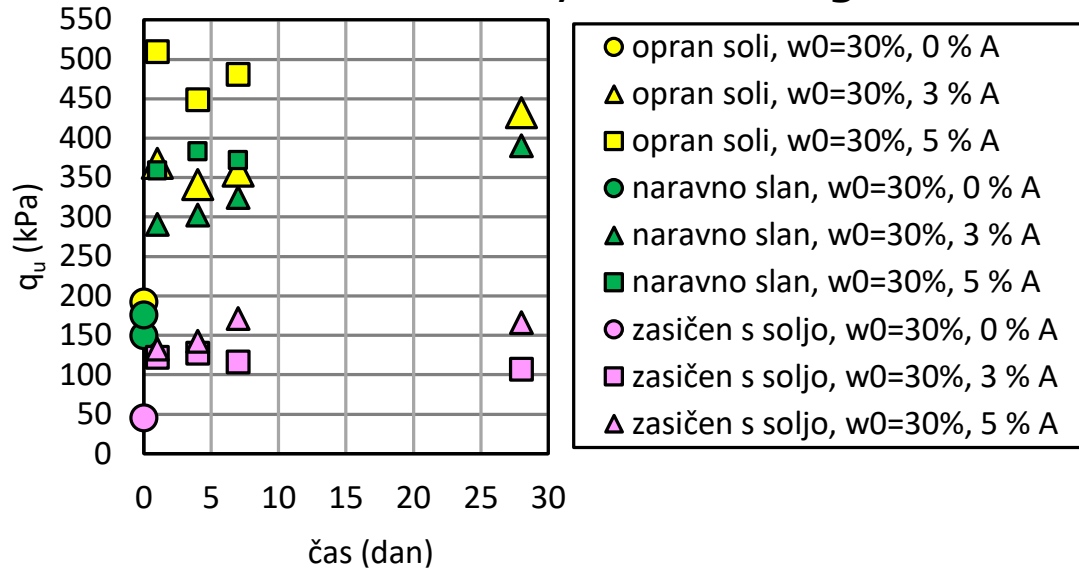
Dodatek apna nima bistvenega vpliva na w_{opt} in ρ_{dmax}

✗ ni skladno z literaturo („z dodatkom apna se zemljini zniža maksimalna suha gostota, optimalna vlaga pa rahlo poviša“)

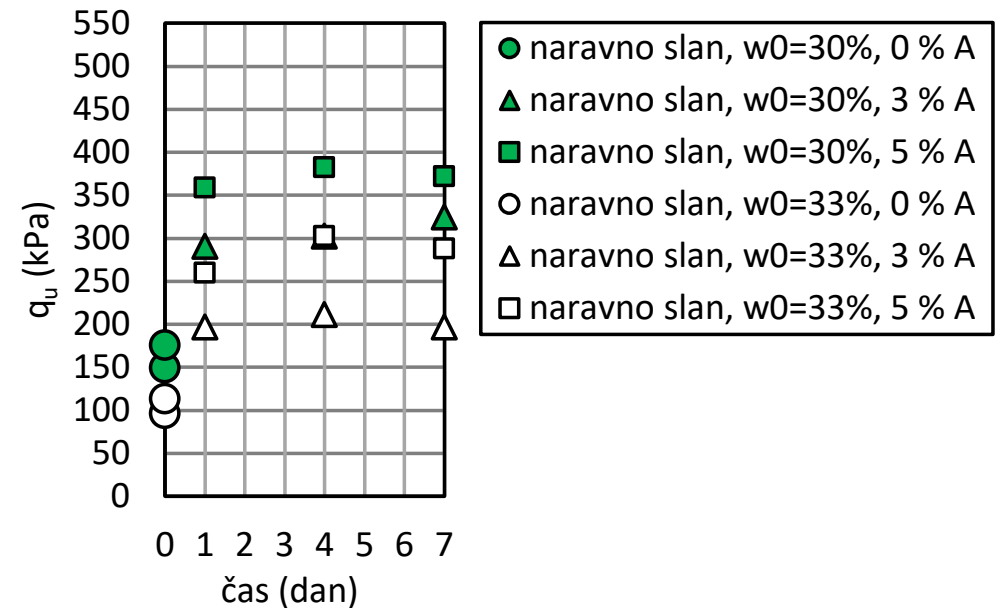
Optimalno vlažna mešanica refula in apna $\rightarrow$ težavna vgradnja v kalupe $\rightarrow w_{\text{opt}}$ je prenizka za vgrajevanje mešanice na terenu

Enoosna tlačna trdnost

Različno slan reful; začetna vlaga 30 %

Naravno slan reful; začetna vlaga 30 % oz. 33 %

	Opran soli	Naravno slan	Zasičen s soljo
Tlačna trdnost	q_u	$< q_u$	$< q_u$
Wopt (+5 % A)	27 %	27 %	18 %
W sveže mešanice	30 %	30 %	30 %

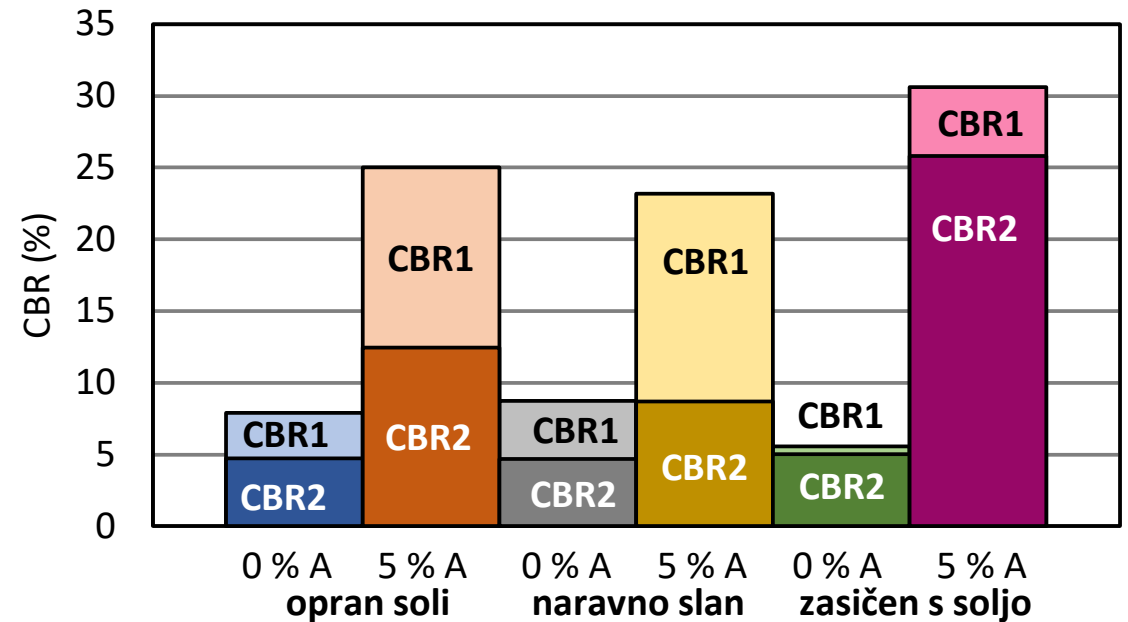
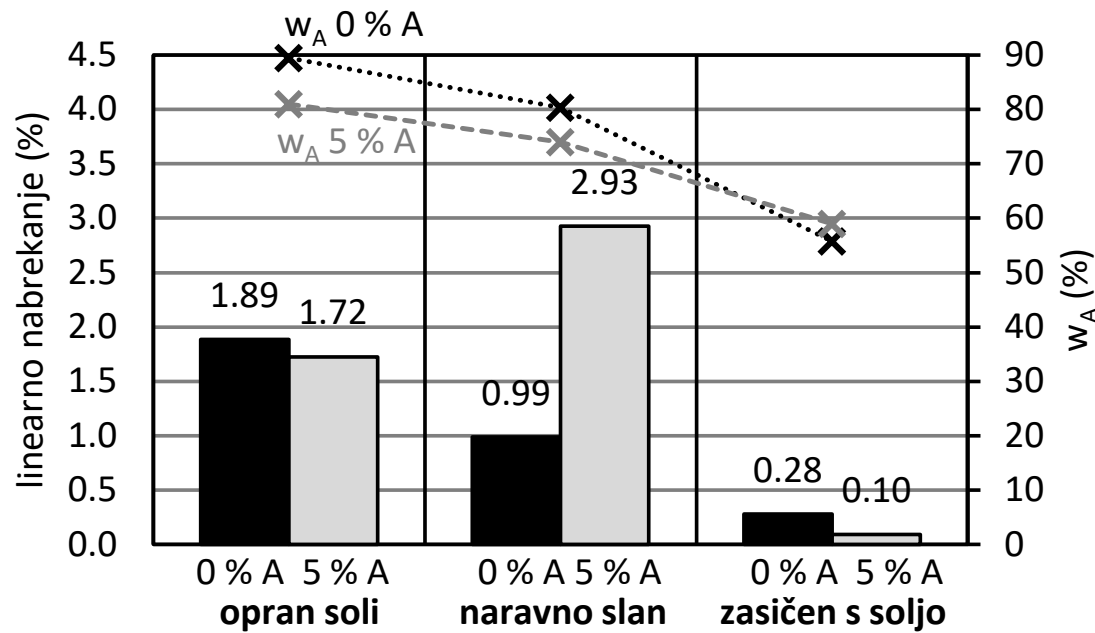
začetna vlaga refula ima znaten vpliv na učinek apna

q_u nar. slan ($t_{nega} = 7$ dni) $< 0,5$ MPa (PTP, knjiga 3, 1989)

Linearno nabrekanje in CBR

Linearno nabrekanje
opran soli > naravno slan > zasičen s soljo

začetna vlaga = optimalna vlaga

4 Ugotovitve

- Vsebnost soli zniža: **plastičnost, adsorpcijo vode, optimalno vlago.**
- Dodatek apna ugodno vpliva na tlačno trdnost.
- Škodljivih vplivov soli na obnašanje refula/refula izboljšanega z apnom, nismo prepoznali.

Tretiranje refula z apnom je lahko eden od načinov za izboljšanje vgradljivosti ter bolj učinkovite rabe refula pri gradnji novih transportnih in parkirnih površin v Luki Koper, vendar pa morajo biti najprej zagotovljeni ustrezni pogoji vlažnosti refula.

Z vzdržno rabo veziv ne moremo „osuševati“ visoko vlažnega refula.